

Україні. Як приклад, така відповідальність може бути встановлена в Україні у вигляді додаткового покарання фізичної особи, визнаної винною у вчиненні злочину. Але, зважаючи на можливу небезпеку необережного встановлення та застосування таких норм, вона повинна бути обмежена рамками передбачених КК України злочинів, таких, як: корупційні злочини, злочинами проти власності, проти довілля та у сфері господарської діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001(із змінами та доповненнями на 16.10.2012 р.)
2. Михайлов О. О. Юридична особа як суб'єкт злочину: іноземний досвід та перспективи його застосування в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / О.О.Михайлов, Академія адвокатури України. – К., 2008
3. Чучаєв А.І. Юридична особа як суб'єкт злочину в кримінальному праві зарубіжних країн/ Т.І. Созанський, М.М. Сенько. Кримінальний кодекс України - 10 років очікувань. Тези//Збірник праць. - Львів, 2011
4. Грек Б.М. Юридична відповідальність юридичних осіб. Чи бути їй в Україні?/ Адвокат//Науковий журнал. – Київ, 2011. №12
5. А.С. Нерсесян. Юридична особа приватного права як суб'єкт корупційних правопорушень/ Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка//Науковий журнал. – Луганськ, 2010. №2
6. Шемякін О. Відповідальність юридичних осіб як проблема науки кримінального права/ Вісник Національної академії прокуратури України// Науковий журнал. – Київ, 2011. №1
7. Митрофанов І.І. Проблеми визнання юридичної особи суб'єктом кримінальної відповідальності/ Право і суспільство//Науковий журнал. – 2010. №1

Бикова Катерина Костянтинівна

Студентка 5 курсу юридичного факультету
ДВНЗ «Національний гірничий університет»

Науковий керівник: Лень В.В.
професор, кандидат юридичних наук, доцент

ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ КВАЛІФІКУЮЧИХ ОЗНАК Ч.2 СТ.121 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Відповідно до Правил судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, тілесним ушкодженням визнається протиправне і винне заподіяння шкоди здоров'ю іншої особи, якою порушена анатомічна цілісність чи фізіологічні функції тканин чи органів потерпілого.

Найбільш суспільно небезпечним кваліфікованим складом, передбаченим статтею 121 «Умисне тяжке тілесне ушкодження» є передбачене ч.2 ст.121 КК нанесення тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого.

Загальна кількість зареєстрованих тяжких тілесних ушкоджень, що призвели до смерті, у період з 2009 року, потроху спадає. Так у 2009 році зареєстровано 1118 таких злочинів; у 2010 – 999; у 2011 – 848; за 9 місяців 2012 року – 583. Приблизно 1/10 всіх цих злочинів вчинюється у Дніпропетровській області. Так за 2009 рік у області зареєстровано 114 таких злочинів; у 2010 – 95; у 2011 – 97; за 9 місяців 2012 року – 52. Проте, наявність латентної злочинності значно збільшує ці показники.

Вчинення цього злочину є досить поширеним та має високий ступінь суспільної небезпеки, оскільки призводить до позбавлення життя особи; а як відомо «людина, її життя і здоров'я, ... , визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю» (ст. 3 Конституції України), «Кожна людина має право на життя. Ніхто не може бути свавільно позбавлений життя» (ст. 27 Конституції України).

Спричинити смерть потерпілому можна лише шляхом заподіяння йому тілесних ушкоджень. Тілесні ушкодження, внаслідок яких настає смерть, можна поділити на 3 групи:

а) всі умисні тілесні ушкодження, внаслідок яких настала смерть, якщо винний передбачав і свідомо бажав чи припускав її настання, утворюють умисне вбивство (статті 115-118 Кримінального кодексу України);

б) умисні тяжкі тілесні ушкодження, внаслідок яких сталася смерть, якщо умисел винного був спрямований саме на заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, а щодо смерті умислу не було, утворюють склад злочину, передбачений ч.2 ст. 121 КК;

в) всі інші види тілесних ушкоджень (тяжкі необережні, середньої тяжкості умисні і необережні, легкі умисні, внаслідок яких сталася смерть) утворюють вбивство через необережність (ст. 119 КК).

Відповідно до ПП ВСУ №2 від 07.02.2003 «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи», для відмежування умисного вбивства від умисного заподіяння тяжкого тілесного ушкодження, яке спричинило смерть потерпілого, необхідно ретельно досліджувати докази, що мають значення для з'ясування змісту і спрямованості умислу винного. Питання про умисел необхідно вирішувати виходячи із сукупності всіх обставин вчиненого діяння, зокрема враховувати спосіб, знаряддя злочину, кількість, характер і локалізацію поранень та інших тілесних ушкоджень, причини припинення злочинних дій, поведінку винного і потерпілого, що передувала події, їх стосунки. Визначальним при цьому є суб'єктивне ставлення винного до наслідків своїх дій: при умисному вбивстві настання смерті охоплюється умислом винного, а в разі заподіяння тяжкого тілесного ушкодження, яке спричинило смерть потерпілого, ставлення винного до її настання характеризується необережністю. Якщо винний діяв з умислом на вбивство, тривалість часу, що пройшов з моменту нанесення ушкоджень і до смерті потерпілого, для кваліфікації злочину як умисного вбивства значення не має.

У будь-якому випадку вбивство (крім випадків вбивства через необережність) – це нанесення тяжкого тілесного ушкодження. Наносячи тяжке тілесне ушкодження, особа мала припускати що воно може спричинити смерть. Адже будь яке тяжке тілесне ушкодження, будь то втрата органу чи його функцій, або пошкодження черевної порожнини чи кісткового мозку, – є тяжкою травмою, що ставить під загрозу життя людини. Отже, з суб'єктивної сторони, заподіяння тяжкого тілесного ушкодження заподіюється навмисно, а смерть заподіюється необережно, тобто винний має передбачати її настання, але розраховує на її відвернення, або не передбачав, хоча і мав її передбачати; іншими словами, має місце злочинна самовпевненість чи злочинна недбалість.

Якщо ж винний не усвідомлює можливість настання смерті – має місце вбивство через необережність. Так само злочин не може бути кваліфікований за ч.2 ст. 121 КК, якщо смерть потерпілого сталася в результаті необережного заподіяння тяжкого тілесного ушкодження.

Злочини, передбачені ч.2 ст.121 та ст.115 і ст.119 КК України, мають схожий склад, але кримінальним законодавством передбачено різну тяжкість вини і різні санкції за порушення цих норм. На практиці особливу складність становить відмежування умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого (ч.2 ст. 121 КК) від умисного вбивства (ст. 115 КК) та вбивства через необережність (ст. 119 КК). І часто серед практиків в вчених постає питання – чи взагалі потрібна така кваліфікуюча ознака «нанесення тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого» за наявності статей «Умисне вбивство» та «Вбивство через необережність».

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України.
2. Кримінальний кодекс України.
3. Постанова Пленуму Верховного Суду №2 від 07.02.2003 «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи».
4. Стан та структура злочинності в Україні у 2009-2010 рр. – Статистика МВС.
5. Стан та структура злочинності в Україні у 2010-2011 рр. – Статистика МВС.
6. Стан та структура злочинності в Україні за 9 місяців 2012 року. – Статистика МВС.
7. Гриневич В. Практичні аспекти відмежування тяжкого тілесного ушкодження, внаслідок якого сталася смерть, від вбивства через необережність // Юридичний журнал, 2005. – №3. – с.88-89.

Калюжна Вікторія Юрївна

студентка 5 курсу юридичного факультету,
ДВНЗ «Національний гірничий університет»

Науковий керівник: Хряпінський П.В.
професор, д.ю.н., професор

СУЧАСНІ ОРГАНІЗОВАНІ ЗЛОЧИННІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Практика соціального життя в останні роки змусила визнати на найвищому рівні державної влади існування в Україні організованої злочинності. Тому підвищення ефективності боротьби з нею є одним з найважливіших завдань, що впливає з оцінки сучасної кримінальної ситуації в країні. Організована злочинність - є винятково небезпечним явищем, яке повинно мати адекватну протидію з боку держави.

Метою даної роботи, є висвітлення питань, що розкривають суть такого явища як сучасна організована злочинність, шляхи та умови її подолання в правовому аспекті.

Злочинна організація це стійка, згуртована, з високим рівнем організованості та захищеності група осіб, об'єднана для спільної, тривалої злочинної діяльності, що виконує наступні функції:

- створення, організацію, управління, участь у організованих злочинних структурах та сприяння їх учасникам

- підготовку і вчинення злочинних діянь, передбачених Особливою частиною КК, та інші дії з досягнення бажаного злочинного результату

- забезпечення плановості у діяльності й стійкості організованих кримінальних структур та їх складових, насамперед керівної ланки

- використання корупції для забезпечення імунітету організованих кримінальних структур від соціального та правового контролю, створення сприятливих умов для їх злочинної діяльності

- створення системи фізичного, технічного і юридичного захисту організованих кримінальних структур, учасників та членів їх родин

- протидія діяльності правоохоронних органів, у першу чергу спецпідрозділів, шляхом: ведення розвідувальної та контррозвідувальної діяльності у правоохоронних органах; вчинення тиску, залякування, шантажу щодо учасників кримінального судочинства як з боку організованих кримінальних структур, так і їх корумпованих зв'язків

- формування економічного підґрунтя шляхом: встановлення контролю над суб'єктами економічної діяльності; придбання (набуття) права володіння пакетами акцій, майном об'єктів економіки, насамперед державної та комунальної власності; участі у економічній діяльності (легальній, тіньовій); створення власних підприємницьких, фінансових, у тому числі банківських, страхових, охоронних та інших структур; легалізації (відмивання) доходів від організованої злочинної